

PARODONTOLÓGIA

szakvizsga megszerzésének követelményrendszere*

*Elméleti követelmények***

Ismernie kell:

- a fogágy anatómiáját (EM szintig) és élettanát
- a fogágybetegség epidemiológiáját
- a fogágybetegség etiológiáját
- a fogágybetegség kockázati tényezőit
- azokat az általános betegségeket, amelyek a fogágybetegség kockázati tényezői lehetnek
- a parodontális góckérdés kutatásának legújabb eredményeit
- a fogágybetegség mikrobiológiai hátterét
- a fogágybetegség patomechanizmusát, progresszióját
- a fogágybetegségben lezajló immunológiai reakciókat
- a fogkőképződés mechanizmusát és jelentőségét
- a fogágygyulladásra kialakuló szervezeti reakciókat
- az AIDS szájtüneteit, hatását a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
- a fogágybetegség genetikai hátterét
- a szisztémás megbetegedések hatását a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
- a fogágybetegségek szerepét az általános betegségek etológiájában
- gyógyszerek hatását a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
- a helyi tényezők szerepét az ínygyulladás és a parodontitis kialakulásában
- okkluzális erők hatását a fogágyra és a fogágybetegség lefolyására
- a gingivitis különböző klinikai formáit és azok etiológiai hátterét
- az ínymegnagyobbodás különböző klinikai formáit azok etiológiai hátterét
- a desquamatív gingivitist és legyen tájékozott az etiológiai hátterében
- a gyakoribb szájnyálkahártya betegségeket és ismerje etiológiai hátterüket
- a parodontális tasak kialakulásának patomechanizmusát
- a parodontitis klinikai formáit
- a csontvesztés kialakulásának patomechanizmusát és morfológiáját
- a speciális parodontális fogpótlástani irányelveket és a parodontális beteg protetikai rehabilitációjának szempontjait
- a fogszabályozás parodontológiai vonatkozásait
- a szájhigiénikus feladatait, jogosítványait, legyen tisztában az ezzel kapcsolatos kötelezettségeivel

Alkalmazza és legyen jártas:

- a fogágy klinikai vizsgálati módszereiben és a diagnózis felállításában
- a modern kiegészítő vizsgálati módszerekben
- a klinikai kép alapján a prognózis felállításában
- a kezelési terv kialakításában komplex ellátást igénylő esetekben
- a kezelési terv kialakításában rizikócsoportha tartozó beteg esetén
- a beteg motiválásában és instruálásában
- a parodontális műszerek használatában, karbantartásában

- az akut gingivitis különböző klinikai formáinak terápiájában
- az akut parodontális- gingivális abscessus, perikoronitis terápiájában
- a plakk-kontroll mechanikus módszereiben
- a plakk-kontroll kémiai módszereiben
- a krónikus parodontitis kezelésében
- a parodontitis agresszív formáinak (korán kezdődő, rapid progresszív és refrakter) kezelésében
- a parodontitis különböző klinikai formáinak kemoterápiájában
- a HIV fertőzött betegek parodontológiai kezelésében
- a parodontális sebészi módszerekben
- a supragingivális depurálásban (polírozásban)
- a subgingivális depurálásban (curettageban)
- a gingivectomiában
- a lebenyes műtéti technikákban
- a regeneratív műtéti technikákban
- a kombinált, parodontológiai és endodonciai ellátási módszerekben
- a mucogingivális sebészi módszerekben
- a periimplantitis klinikai és radiológiai jellemzőiben
- a periimplantitis kezelési lehetőségeiben
- a fogpótlástan parodontológiai vonatkozásaiban
- a fenntartó parodontológiai kezelésben

Elvégzendő beavatkozások**

Beavatkozás	eset szám
Kezelt beteg	100
• mély subgingivális depurálás	40
• zárt curettage	10
• gingivectomia / gingivoplastica	5
• lebenyes típusú műtét	15
• mucogingivális műtét	5
• irányított szövetregenerációs esetek	5
• kombinált endo- parodontális esetek	5
• ún. rizikócsoportha tartozó betegek kezelése	5
• enosseális implantátum beültetésben közreműködés	10

Gyakorlatban alkalmazza az infekció kontroll módszereit a parodontológiai beavatkozások során.

A 100 eset megfelelő dokumentálása (minden csoportból legalább 1-1 esetet fotókkal is).

* A kiegészítő szaktárgyak (Konzerváló fogászat és Fogpótlástan, Dentoalveolaris sebészet, Fogszabályozás, Gyermekfogászat) követelmény rendszerét meghatározott elméleti és gyakorlati teljesítmények szerint a közös törzsképzés tematika tartalmazza.

** Teljesítendő továbbá, a „törzsképzés szakismereti blokkjaiban” szereplő Parodontológiai blokk „Szájnyálkahártya betegségek” kurrikuluma.

A törzsképzés szakismereti blokkjai

KONZERVÁLÓ FOGÁSZATI és FOGPÓTLÁSTANI BLOKK

(három hónap)

Konzerváló fogászat és endodoncia

Ismerni kell:

- a fogak anatómiája; a caries előfordulása, etiológiája, prevenciója, gyakorisága; a restauratív fogászat eszközei, anyagai; kavitások alakítása direkt és indirekt tömésekhez; amalgám- ill. esztétikus tömések készítése, fémbetétek, műanyagbetétek, porcelán betétek, öncélú fém- ill. esztétikus koronák készítése.
- a fogbél anatómiája, szövet- és fejlődéstan; a fogbél és a periapikális tér pathológiája; a caries és következményes betegségeinek diagnosztikája; endodontiai eszközök és anyagok; gyökércsatorna bemeneti nyílás preparálása, a csatornahossz meghatározása; a gyökércsatorna tágítása, tisztítása, tömése; gyökértömött fogak rekonstrukciója; a gyökérkezelés szövődményei és azok felszámolása; fogfehérítés; endodontiai mikrosebészet; endodontiai kórképek differenciált diagnózisa.
- fogászati anamnézis, diagnózis, kezelési tervkészítés, izolálás, a fogászati radiológia szerepe és jelentősége a konzerváló fogászatban és az endodontiában.
- a penzumban szereplő betegekkel kapcsolatos kezelési tervnek, a kezelés előrehaladásának, valamint elvégzett kezelés értékelésének megbeszélése.

El kell végezni, és teljes körűen dokumentálni:

- 80 fog cariológiai ellátása, ebből (35 egy felszínű, 35 két felszínű, 10 három felszínű, valamint korona rekonstrukció, inlay, illetve onlay (3 kompozit, 2 fém és/vagy kerámia).
- 20 fog endodonciai ellátása, ebből legalább 8 többgyökerű.

Ellenőrzés formája: részvizsga (teljes körűen dokumentált esetek bemutatása, konzílium formájában).

Fogpótlástan

Ismerni kell:

- az egészséges rágóapparátus funkcionális anatómiája, különös tekintettel az állkapocsizület és a fogazat morfológiájára; az állkapocs felső állcsonthoz

PARODONTOLÓGIAI BLOKK

(három hónap)

Parodontológia

Ismerni kell:

- a fogágy anatómiája. A fogakon képződő depozítumok. A fogágybetegség etiológiája (mikroorganizmusok helyi és általános tényezők). A fogágybetegség patomechanizmusa és progressziója.
- a gingivitis tünetei és klinikai formái. A parodontitis tünetei és klinikai formái.
- anamnézis (általános betegségek fennállása vagy gyanúja esetén konzultáció a beteg kezelőorvosával). Általános betegségek és fogágybetegség, gyógyszerek és fogágybetegség. Klinikai betegevizsgálat.
- radiológia és más modern diagnosztikai eljárások.
- diagnózis, terápiás javaslat és prognóziskészítés. Kezelési terv készítése, beutalás szakrendelésre. Általános betegségben szenvedők fogágybetegségének kezelése.
- a betegek instruálása és motiválása. Szájhygiénés eszközök és módszerek.
- a depurálás és polírozás eszközei és karbantartásuk.
- a plakk - kontroll mechanikus és kémiai módjai.
- a gingivitisek és a parodontitisek kezelése.
- a parodontológia határterületi vonatkozásai (konzerváló fogászat, endodontia, protetika, gyermekfogászat, fogszabályozás, szájnyálkahártya betegségek, szájsebészet, implantológia). Parodontológiai gondozás.

El kell végezni, és teljes körűen dokumentálni:

minden páciens esetében (60 fő)

- anamnézis, betegevizsgálat, diagnózis, kezelési terv, prognózis.
- motiválás és szájhygiénés instrukciók.
- supra- és szubgingivális depurálás, polírozás; plakk retenciós tényezők eliminálása.
- akut fogágybetegségek ellátása, min. 5 eset.
- zárt kürett végzése min. 10 fog esetén.
- 3 db papillectomia.
- 3 db korona hosszabbítás.
- 3 db gingivectomia; kavítás felszabadítás céljából.

Szájnyálkahártya betegségek

Ismerni kell:

- betegevizsgálat, diagnózis, terápiás javaslat.
- fizikai, kémiai és iatrogén ártalmak.
- fertőző betegségek, vírusos betegségek, gombás betegségek.
- ajakbetegségek, nyelvbetegségek.
- immunológiai kórképek, allergiás bőr- és szájbetegségek, recidiváló szájfekélyek.
- szervrendszerek és szervek betegségének szájtünetei, haematológiai betegségek szájtünetei.
- jóindulatú daganatok és cysták, a szájüreg praecancerosus elváltozásai, állapotai és laesioi, a stomato-onkológiai elváltozások etiológiájával, megelőzésével és kezelésével kapcsolatos tudnivalók.

- szisztémás betegségek szájtüneteinek ismerete.

El kell végezni, és teljes körűen dokumentálni:

minden páciens esetében (40 fő)

- anamnézis felvétel, betegvizsgálat, diagnózis felállítás, kezelési terv és a gyógyulás követése.

Ellenőrzés formája: részvizsga (teljes körűen dokumentált esetek bemutatása, konzílium formájában).

DENTOALVEOLÁRIS SEBÉSZETI BLOKK

(három hónap)

Ismerni kell:

- fogak, gyökerek eltávolítása, fogak megtartó kezelésének sebészi módszerei.
- áttörésben visszamaradt fogak sebészi ellátása (impaktált, retineált fogak).
- a maxillofaciális tájék cystái, és gyulladásai.
- a preprotetikai sebészet lehetőségei és határai, az implantológia kérdései és sebészi vonatkozásai.
- maxillofaciális traumatológia, nyálmirigybetegségek, a szájüreg és az arc neurológiai vonatkozásai.
- maxillofaciális daganatok és komplex kezelésük, nyaki terimék differenciáldiagnosztikája.
- a rehabilitáció helye a maxillofaciális daganatok komplex terápiájában.
- az ajak- és szájpadhasadék sebészete, a gyermekfogászat és a fogszabályozás helye a komplex terápiában.
- a dysgnathiák sebészi kezelése, orthodontiai sebészeti alapfogalmak.
- a temporomandibularis ízület betegségei.
- nyálmirigybetegségek felismerése, tennivalók.
- fejlődési rendellenességek (alapfogalmak).
- szájüregi daganatok felismerése, a betegek irányítása, tennivalók elméletben.

El kell végezni, és teljes körűen dokumentálni:

- 30 db fogeltávolítás (fogóval, emelővel, feltárásban).
- 3 db gyökércsúcs amputáció.
- 4 db impactált és /vagy retineált fog ellátása.
- 3 db cystectomy.
- gyulladásos esetek kezelése, antibiotikum terápia.
- antrooralis fistula zárás (legalább 1 eset).

Ellenőrzés formája: részvizsga (teljes körűen dokumentált esetek bemutatása, konzílium formájában).

FOGSZABÁLYOZÁSI BLOKK

(három hónap)

Ismerni kell:

- a fogszabályozási diagnosztikában: a fogazati anomáliák diagnosztikai módszerei: okklúziós diagnosztika, indexek, OP és teleröntgen diagnózis általános alapelvei.
- fogszabályozási kezelési módszerek: a rögzített és kivehető készülékek mechanizmusa, preprotetikai, parodontológiai-orthodontiai, sebészi-orthodontiai módszerek általános alapelvei.
- interceptív korai orthodontiai kezelések: a megállító és megelőző kezelési módszerek általános alapelvei.
- minden páciens esetében: klinikai orthodontiai vizsgálat végzése, az anomáliák kiszűrése.

El kell végezni, és teljes körűen dokumentálni:

- 100 páciens vizsgálatát.
- 15 okklúziós diagnosztika és index mérése gipszmodellen, a mérés eredménye és a vélemény írásban.
- 10 teleröntgen kiértékelés (3 bázisszög, SNA, SNB), a mérés eredménye és a vélemény írásban.
- 5 OP kiértékelés, a mérés eredménye és a vélemény írásban.
- 5 egyszerű lemez tervezése, szájba helyezése.

Ellenőrzés formája: részvizsga (teljes körűen dokumentált esetek bemutatása, konzílium formájában).

GYERMEKFOGÁSZATI BLOKK

(három hónap)

Ismerni kell:

- a fogak fejlődése, fogváltás, epidemiológia, a caries keletkezése, caries indexek, ergonómia a gyermekfogászatban, gyermekpszichológia.
- betegvizsgálat és módszerei, anamnézis, diagnóziskészítés, veszélyeztetettek kiszűrése, kezelési terv.
- gyógyszerek alkalmazása a gyermekfogászatban, premedikáció, ambuláns narkózis.
- gyermekfogászati therápia: speciális szempontok a tej- és a maradó fogak konzerváló kezelésében.
- a gyermekfogászatban használt tömőanyagok.
- a tejfogak és a fiatal maradó fogak endodontiai ellátása, gyermekkori szájsebészeti beavatkozások, akut esetek ellátása, röntgenológia a gyermekfogászatban.
- gyermekfogászati profilaxis: motiválás és instruálás, szájhygiéna, fluorid profilaxis, táplálkozási szokások, gondozás.
- minden beteg esetében: motiválás, szájhygiénés instrukciók, táplálkozási tanácsok, depurálás, polírozás, helyi fluorid alkalmazás, helyreállító kezelés (tömések).

El kell végezni, és teljes körűen dokumentálni:

- 100 páciens vizsgálata.
- 25 tejfog cariológiai ellátása.
- 10 barázdazárás.
- 10 tejfog endodontiai ellátása.
- 5 maradó fog endodontiai ellátása.
- 10 akut eset ellátása (sérült fog, periostitis, abscessus).
- a magas caries-aktivitású gyermekek fogászati prevenciója, gondozása.